

II. Dekanat:

1. Na dekanalnych spotkaniach księży należy omówić możliwości i sposoby realizacji wskazań duszpasterskich dotyczących roku duszpasterskiego.
2. W dekanatach należy zorganizować formację liturgiczną ministrantów i lektorów. Odpowiedzialny za program oraz czuwanie nad realizacją - ks. prob. Ryszard Gilas oraz dekanalni referenci liturgiczni.
3. Na spotkaniach dekanalnych przestudiować *Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego*.

III. Parafia:

1. W Roku Eucharystii należy zadbać o tabernakulum (ogniodoporne z odpowiednimi zamkami) oraz odnowić naczynia liturgiczne i szaty liturgiczne.
2. Powołać zespół liturgiczny, który będzie przygotowywać niedzielną liturgię.
3. W niedzielę poprzedzającą uroczystość Bożego Ciała, poprzez kazania mistagogijne, przygotować duchowo wiernych do godnego przeżycia uroczystości i oktawy Bożego Ciała, a w czasie trwania oktawy Bożego Ciała każdego dnia wygłosić kazanie o Eucharystii.
4. W liturgii wielkoczwartkowej Mszy św. Wieczery Pańskiej zadbać o to, aby miał miejsce obrzęd mycia nóg (przynajmniej w tym roku).
5. W różny sposób krzewić kult eucharystyczny:
 - Nawiedzenie Najświętszego Sakramentu;
 - Wieczysta adoracja;
 - Podjąć inicjatywy nad wznowieniem 40-godzinowego nabożeństwa eucharystycznego (przed Środą Popielcową);
 - Umożliwić wiernym modlitwę osobistą i wspólnotową przed Najświętszym Sakramentem (adoracja Najświętszego Sakramentu).
6. Praktykować modlitwę za kapłanów oraz o nowe powołania kapłańskie, zakonne i misyjne.
7. Należy nadal podejmować wysiłki duszpasterskie zmierzające do podjęcia spotkań duszpasterskich dla młodzieży klas ponadgimnazjalnych. Cie-

szy fakt podjęcia w wielu parafiach tych spotkań (Materiały: książki, indeksy zostały rozesłane do każdej parafii).



Bp Bogdan Wojtuś
Wikariusz Generalny

Gniezno, dnia 21 lutego 2005 r.

L.dz. 479/2005/III

Informacje Wydziału Duszpasterskiego

I. Duszpasterstwo ogólne

1. Spotkania duszpasterskie w parafii dla młodzieży ponadgimnazjalnej

W ok. 120. parafiach naszej Archidiecezji zostały wprowadzone spotkania dla młodzieży ponadgimnazjalnej. Natomiast w 135. parafiach jeszcze ich nie wprowadzono.

W większości parafii spotkania te zostały wprowadzone w okresie Adwentu. Przeważnie odbywają się one raz w miesiącu, w kilku parafiach co 2 tygodnie. Spotkania z młodzieżą prowadzi głównie księża proboszczowie oraz doradcy życia rodzinnego. Do pracy włączają się również księża wikariusze, katecheci, osoby świeckie z ruchów prorodzinnych. Zapraszani są lekarze - psycholodzy, terapeuci oraz policjanci.

W bardzo małym stopniu powołane zostały zespoły pastoralne.

W większości parafii zajęcia odbywają się w kościele lub na plebanii. Niektóre parafie mogą pochwalić się 100 % obecnością młodzieży na spotka-

niach oraz kilkoma grupami liczącymi po 15-20 osób. Przeważnie frekwencja wynosi 50 % - 60 %.

Parafie, które dotychczas nie zorganizowały spotkań dla młodzieży deklarują, iż nastąpi to od Wielkiego Postu (szczególnie podczas rekolekcji wielkopostnych) oraz od września br.

Część księży proboszczów, którzy nie wprowadzili spotkań duszpasterskich, tłumaczą się tym, iż większość z nich przygotowuje młodzież do bierzmowania i na inne spotkania brakuje im czasu.

2. Uwagi duszpasterzy dotyczące życia parafialnego:

- Wielkim zmartwieniem dla duszpasterzy jest to, iż systematycznie wzrasta liczba młodych ludzi, którzy mieszkają razem i nie zawierają związków małżeńskich (nawet cywilnych).
- Wzrasta liczba rozbitych małżeństw, często z bardzo małym stażem małżeńskim.
- W większości parafii obserwuje się zubożenie, wręcz biedę oraz brak pracy.
- Proboszczowie obserwują wyraźną emigrację młodych ludzi, często na zachód.
- Zmniejsza się ofiarność ludzi na cele kościelne.
- W wielu domach sytuacja moralna i materialna jest zła. Daje się zauważyć pesymistyczne nastawienie do życia i ogromny wpływ mentalności laickiej.
- Zwiększyła się liczba osób, które wprost krytykują duchowieństwo.
- W ostatnim czasie, prawie we wszystkich parafiach wzrosła liczba wiernych przystępujących do Komunii św.
- W kilkunastu parafiach wprowadzono częstsze adoracje Najświętszego Sakramentu.
- Można także zaobserwować większą aktywność dzieci i młodzieży (np. jasełka, czuwania modlitewne, przedstawienia).

3. Nadzwyczajni szafarze Komunii św.

W dniach 11-13 marca br. w Rościnnie odbędą się rekolekcje dla nadzwyczajnych szafarzy Komunii św. oraz dla kandydatów na szafarzy.

II. Referat Duszpasterstwa Rodzin

1. W styczniu br. odbyły się spotkania formacyjne dla doradców życia rodzinnego, połączone ze spotkaniami opłatkowymi. Spotkaniom przewodniczyli: Bp Bogdan Wojtuś oraz diecezjalne duszpasterstwo rodzin. 700 małżonków odnowiło przyrzeczenia małżeńskie w obecności ks. Biskupa oraz otrzymali pamiątkowy obrazek.
2. W ostatnim czasie wyposażono pomieszczenie dla diecezjalnej doradczyni życia rodzinnego w Ośrodku Duszpasterstwa Rodzin: regały na książki, foliogram i ekran, telefon, stół i krzesła, chodniki, itd. Z ośrodka w ciągu roku korzystają następujące grupy: harcerze, zespół muzyczny, grupy młodzieżowe, niepełnosprawni, doradcy życia rodzinnego, dekanalni duszpasterze rodzin. Odbywają się też spotkania dla KIK-u i ministrantów.
3. W lutym odbyły się spotkania (Wągrowiec, Gniezno i Markowice) dla dekanalnych duszpasterzy rodzin, którzy w 100 % wzięli w nich udział. Zostali oni poinformowani o inicjatywach na rzecz młodzieży, rodziny i służby życiu oraz o perspektywach na przyszłość. Zostały także zaprezentowane materiały pomocnicze do spotkań duszpasterskich dla młodzieży.
4. 1 marca br. na spotkaniu dla dekanalnych duszpasterzy młodzieży zostały zaprezentowane materiały do spotkań duszpasterskich dla młodzieży ponadgimnazjalnej.
5. W druku jest *ABC dla narzeczonych*. Prosimy Księży Proboszczów, aby ten podręcznik ofiarowali narzeczonym, którzy zgłoszą się do biura parafialnego. Następnie narzeczeni wraz z tym podręcznikiem udadzą się do poradni. Do podręcznika została dołączona specjalna kartka dla narzeczonych na spotkania: z duszpasterzem, w poradni oraz w sakramencie pokuty i pojednania.

III. Referat misyjny

1. W dniach 25-27 lutego br. w Jastrzębiej Górze odbyła się VIII Archidiecezjalna Szkoła Animatora Misyjnego. Wzięto w niej udział 32. katechetów, w tym 14. uczestniczyło po raz pierwszy w takiej szkole.
2. W związku z nawiedzeniem relikwii św. Teresy Referat misyjny organizuje konkurs dla dzieci i młodzieży gimnazjalnej pt.: „Św. Teresa - patronka misji i małych misjonarzy”.

3. W tym roku część ognisk misyjnych z Archidiecezji Gnieźnieńskiej wzięło udział w odpuszczeniu ku czci św. Wojciecha. Po wręczeniu krzyży misyjnych, dzieci wręczają kwiaty i laurki przyszłym misjonarzom.

IV. Uwagi na marginesie liczenia wiernych w Archidiecezji Gnieźnieńskiej

Odpowiadając na prośbę Sekretarza Konferencji Episkopatu Polski, Księdza Biskupa Piotra Libery, 21 listopada 2004 r. we wszystkich kościołach Archidiecezji dokonano liczenia wiernych uczestniczących w niedzielnej Mszy św. Następnie do każdej parafii został rozesłany formularz sprawozdania duszpasterskiego. Na podstawie obu danych powstała następująca baza danych (W nawiasach podano dane ze sprawozdań duszpasterskich).

A. Liczba mieszkańców i wiernych

Na terenie Archidiecezji mieszka 683.205 osób (679.905). Różnica wynosi 3300. Ochrzczonych zaś jest 665.760 (670.905). Różnica wynosi 5.145 osób.

Największymi dekanatami pod względem liczby wiernych są:

Inowrocław I - 46.530 (49.302)
 Chodzież - 44.639 (46.072)
 Gniezno I - 36.344 (36.194)
 Gniezno II - 34.494 (36.054)

Najmniejszymi z dekanatów są:

Pobiedziska - 13.097 (13.325)
 Damasławek - 10.607 (10.294)
 Strzałkowo - 9.256 (9.517)
 Kiszkowo - 8.836 (9.038)

B. Zobowiązani do uczestnictwa w niedzielnej Mszy św.

Wśród wiernych są tacy, którzy z powodu wieku, choroby czy niedołęstwa nie są w stanie zadośćuczynić przykazaniu kościelnemu, nakazującemu uczestnictwo w niedzielnej Mszy św. Należy także uwzględnić dzieci, które jeszcze nie mogą brać udziału w praktykach religijnych. Można zatem przyjąć, że grupy tych, „którzy jeszcze nie mogą” i tych, „którzy już nie mogą” uczestni-

czyć w niedzielnej Eucharystii stanowią 25 % wszystkich wiernych danej parafii. Zobowiązani do uczestnictwa w niedzielnej Eucharystii stanowią więc 75 % wszystkich wiernych.

W Archidiecezji Gnieźnieńskiej zobowiązanych do uczestnictwa we Mszy św. niedzielne jest 499.320 (503.179) osób. Różnica w danych wynosi 3.859.

Na Mszach św. w dniu 21 listopada 2004 r. (łącznie ze Mszą św. w sobotę wieczorem) uczestniczyło 238.666 wiernych. Nie uczestniczyło więc 260.654 zobowiązanych.

C. *Dominicantes* wg dekanatów

Procentowy udział wiernych w niedzielnej Mszy św. przedstawia się następująco:

– największy procent występuje w dekanatach:

Pobiedziska - 58,2 %
 Rogowo - 58,1 %
 Września II - 53,7 %
 Trzemeszno - 53,4 %

– najmniejszy procent występuje w dekanatach:

Słupca - 33,61 %
 Zagórów - 34,02 %
 Goślina - 36,97 %
 Złotniki Kujawskie - 37,61 %

Średnio w diecezji w niedzielnej Mszy św. uczestniczy 46 % wiernych w stosunku do liczby wiernych skorygowanej o tych, którzy „już nie mogą” lub „jeszcze nie mogą” uczestniczyć.

D. *Communicantes* wg dekanatów

– Dekanaty o najwyższym procencie wiernych przyjmujących Komunię św. w czasie Mszy św.:

Witkowo - 50,6 %
 Gniezno I - 45,6 %
 Damasławek - 45,1 %
 Gniezno II - 42,9%

– Dekanaty o najniższym procencie wiernych przyjmujących Komunię św. w czasie Mszy św:

- Rogowo - 16,9 %
- Trzemeszno - 27,5 %
- Zagórów - 28,2 %
- Kleczew - 29,2 %

Średnio 37,5 % uczestniczących w niedzielne Mszy św. przyjmuje Komunię św.

E. *Communicantes*: kobiety i mężczyźni

We Mszach św. uczestniczyło 140.557 kobiet i 98.109 mężczyzn. W tym dniu Komunię św. przyjęło 57.440 kobiet (40,86 %) i 28.940 mężczyzn (29,5 %).

F. Chrztu, bierzmowania, I Komunie, małżeństwa i pogrzeby

W roku 2004 ochrzczono 7191 osób. W tym 18 mających powyżej 7 lat. Sakrament bierzmowania przyjęło 10884 osób. Z kolei do I Komunii św. przystąpiło 9525 dzieci. W tym roku zawartych zostało 3235 sakramentalnych związków małżeńskich. Liczba pogrzebów wyniosła 6959. W 11 przypadkach odmówiono pogrzebu katolickiego.

G. Sakrament pokuty i pojednania

Największy procent zobowiązanych dopełniło obowiązku rocznej spowiedzi św. w następujących dekanatach:

- Rogowo - 89,5 %
- Września I - 84,8 %
- Pobiedziska - 84%
- Strzałkowo - 82 %

Najmniej w następujących dekanatach:

- Złotniki Kujawskie - 58,7 %
- Inowrocław I - 61,3 %
- Słupca - 62,1 %
- Gniezno I - 62,4 %

Średnia w diecezji wynosi 73,04 %

H. Rodziny i związki niesakramentalne

W Archidiecezji Gnieźnieńskiej mieszka 191.828 rodzin. Wśród nich żyje w związkach niesakramentalnych 10.720 par.

I. Parafie i proboszczowie

W Archidiecezji Gnieźnieńskiej jest 30 dekanatów i 269 parafii. W tym 255 parafii obsługiwanych przez proboszczów; 12 parafii obsługiwanych przez proboszcza, który ma dwie parafie; 2 parafie wojskowe.

Najwięcej parafii - 87, to parafie mające od 1000 do 2000 wiernych (35 %), następnie od 212 do 1000 - 68 (27 %), od 3000 do 4000 - 24 (9 %), od 2000 do 3000 - 21 (8 %), od 4000 do 5000 - 16 (6 %), od 6000 do 7000 - 14 parafii (5 %), od 9000 do 17500 - 8 (3 %), od 5000 do 6000 - 7 (3 %), od 7000 do 8000 - 6 (2 %), od 8000 do 9000 - 4 (2 %).

Aktualnie urząd proboszcza pełni 254 kapłanów. Najwięcej proboszczów pełni urząd mając /licząc cały rok 2005 jako rok ukończenia lat/:

- 45 lat - 16
- 47 lat - 16
- 50 lat - 13
- 68 lat - 12

Najstarszy proboszcz ma 75 lat, najmłodszy 35. Średnia wieku proboszcza w Archidiecezji Gnieźnieńskiej wynosi 55 lat.

J. Wezwania parafii

W Archidiecezji Gnieźnieńskiej najwięcej jest parafii pod wezwaniem św. Mikołaja - 19, następnie św. Michała Archanioła - 11, NSPJ - 8, Świętej Trójcy - 8, Wniebowzięcia NMP - 8, św. Jana Chrzciciela - 7, Apostołów Piotra i Pawła - 6, św. Katarzyny - 6, Narodzenia NMP - 6, św. Wojciecha również 6.

VI. Poradnie Życia Rodzinnego wg dekanatów (najwięcej i najmniej)

Barcin	4
Gniezno II	4
Inowrocław II	4

Kleczew	4
Kłecko	4
Kruszwica	4
Żnin	4
Inowrocław I	6
Pobiedziska	6
Trzemeszno	6
Wągrowiec	7
Gniezno I	11

VII. Przygotowanie do wyboru drogi życiowej

1. Przygotowanie dalsze:

- Rodzina
- Katecheza szkolna - SP i Gimnazjum (do 17 roku życia)

2. Przygotowanie bliższe:

- Katecheza szkolna w szkole ponadgimnazjalnej
- Spotkania duszpasterskie dla młodzieży ponadgimnazjalnej w parafii

3. Przygotowanie bezpośrednie (narzeczeni):

- Katechezy w parafii dla tych, którzy nie uczestniczyli wcześniej w spotkaniach młodzieżowych w parafii
- 3 spotkania z duszpasterzem
- 3 spotkania w Poradni Życia Rodzinnego
- 2 spowiedzi przedślubne
- Specjalne spotkania dla narzeczonych w rejonach

Ks. Franciszek Jabłoński
Referent Wydziału Duszpasterstw
Specjalistycznych

Gniezno, dnia 1 marca 2005 r.

List nadesłany z Ambasady Polskiej w Berlinie w sprawie polskich księży zamordowanych lub zmarłych w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen

Szanowny Księżu Kanclerzu!

W dniu 27 stycznia br., obchodzonym w Niemczech jako Dzień Pamięci o Ofiarach narodowego socjalizmu, na terenie byłego obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen odbyła się uroczystość, poświęcona w tym roku w szczególności osobom duchownym, więzionym i pomordowanym w Sachsenhausen. W uroczystości i odsłonięciu pamiątkowej tablicy uczestniczyli także przedstawiciele Ambasady RP w Berlinie.

W załączeniu pozwalam sobie przesać listę księży katolickich z Polski, którzy zginęli w obozie w Sachsenhausen (łącznie 84 osoby, na 598 więzionych). Podczas swojej wizyty w Berlinie i Sachsenhausen w sierpniu ubiegłego roku, zainteresowanie tą sprawą wyraził J.E. Ks. Arcybiskup H. Muszyński. Dlatego uprzejmie proszę o przekazanie Księdzu Arcybiskupowi tych materiałów.

Z wyrazami szacunku i pozdrowieniami

Witold Leśniak
II Sekretarz Ambasady Polskiej
w Berlinie

Berlin, dnia 12 lutego 2005 r.

Lista kapłanów Archidiecezji Gnieźnieńskiej zamordowanych lub zmarłych w obozie koncentracyjnym Sachsenhausen

- | | |
|-------------------------------|-------------------------------|
| 1. Ks. Ciemiak Ludwik | 10. Ks. Nowicki Alexander |
| 2. Ks. Demski Władysław | 11. Ks. Paluchowski Bolesław |
| 3. Ks. Kaźmierczak Bronisław | 12. Ks. Pomianowski Władysław |
| 4. Ks. Klein Jan | 13. Ks. Skowron Kazimierz |
| 5. Ks. Kompf Janusz | 14. Ks. Szukański Jan |
| 6. Ks. Kubicki Stefan | 15. Ks. Wawrzynowicz Jan |
| 7. Ks. Lapis Kazimierz | 16. Ks. Wąsowicz Zygmunt |
| 8. Ks. Matuszewski Franciszek | 17. Ks. Wierzbicki Zygmunt |
| 9. Ks. Morkowski Edmund | 18. Ks. Włodarczyk Ignacy |

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJI GNIĘŻNIEŃSKIEJ

PISMO URZĘDOWE ARCHIDIECEZJI GNIĘŻNIEŃSKIEJ

Rok LX

Nr 1

styczeń-luty-marzec 2005